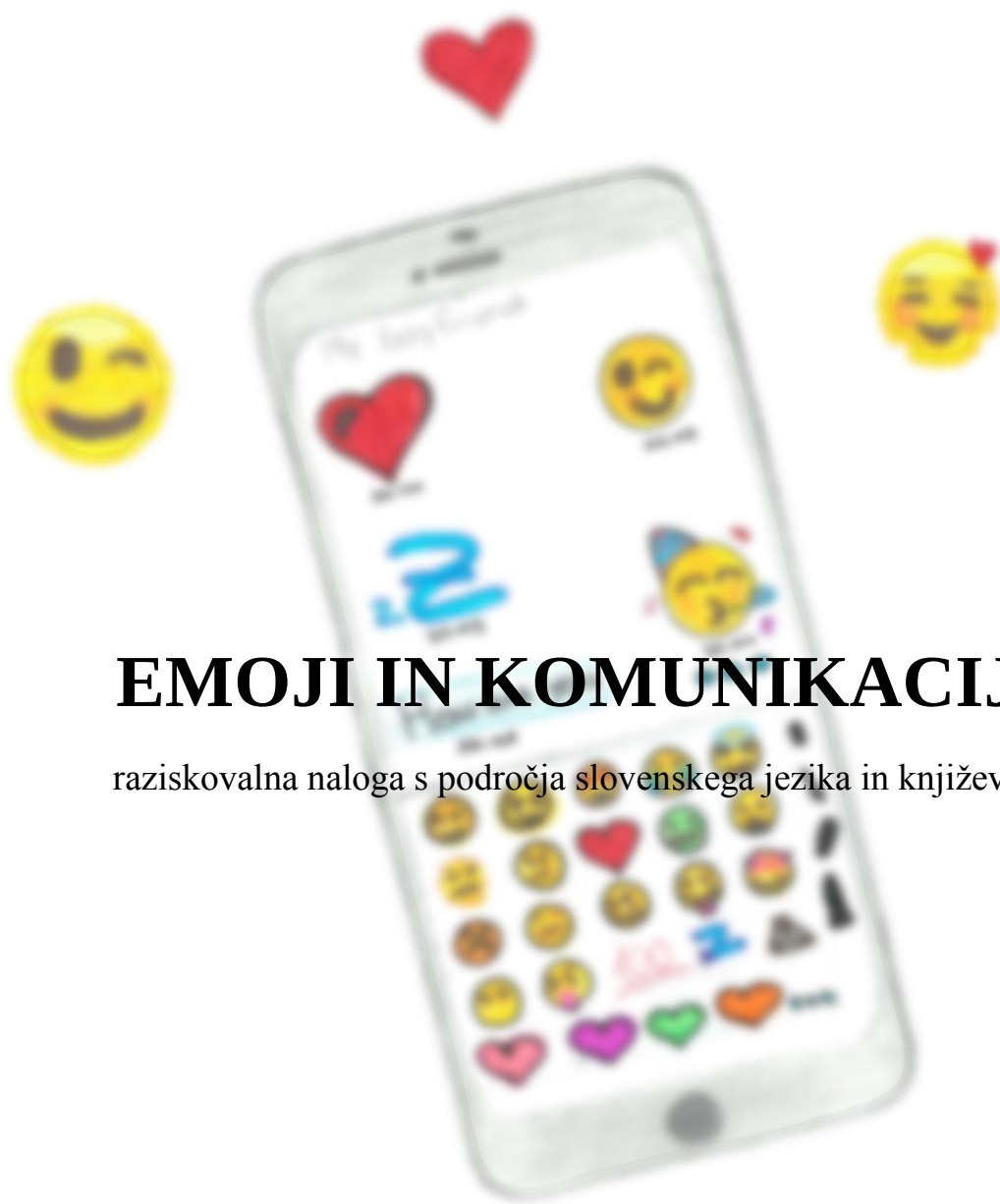

Osnovna šola Hudinja

EMOJI IN KOMUNIKACIJA

raziskovalna naloga s področja slovenskega jezika in književnosti

Avtorji:

Gašper Novak

Izabela Ana Čater

Tia Holobar

Mentor: Uroš Stilin,

dipl. vzg. predšol. otrok.

Mestna občina Celje,

Mladi za Celje, 2023

Osnovna šola Hudinja

EMOJI IN KOMUNIKACIJA

raziskovalna naloga s področja slovenskega jezika in književnosti

Avtorji:
Gašper Novak
Izabela Ana Čater
Tia Holobar

Mentor: Uroš Stilin,
dipl. vzg. predšol. otrok.

Mestna občina Celje,
Mladi za Celje, 2023

EMOJI IN KOMUNIKACIJA

raziskovalna naloga s področja slovenščine

Šifra: 3844666270	
-------------------	--

Mestna občina Celje,

Mladi za Celje, 2023

KAZALO

POVZETEK.....	6
1. UVOD.....	7
1.1. PREDSTAVITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA	7
1.2. HIPOTEZE	7
1.3. METODE DELA.....	7
1.3.1. METODA DELA Z LITERATURO	7
1.3.2. METODA ANKETIRANJA	8
2. TEORETIČNI DEL	9
2.1. KOMUNIKACIJA	9
2.1.1. VERBALNA KOMUNIKACIJA.....	9
2.1.2. NEVERBALNA KOMUNIKACIJA	10
2.2. EMOJIJI V PISNI KOMUNIKACIJI.....	11
2.3. KAJ JE EMOJI?	12
2.4. ZGODOVINA EMOJIJEV.....	13
2.5. RAZUMEVANJE EMOJIJEV	13
2.6. UPORABA EMOJIJEV	13
2.6.1. KDAJ?.....	13
2.6.2. KAKO?.....	14
2.6.3. ZAKAJ?	14
2.7. POMEN EMOJIJEV	15
2.8. EMOJIJI V SOCIALNIH MEDIJIH	16
2.9. PRIHODNOST EMOJIJEV	17
3. OSREDNJI DEL	19
3.1. INTERPRETACIJA IN ANALIZA ANKETE	19
4. RAZPRAVA	33
5. SKLEPI IN ZAKLJUČEK.....	35
6. VIRI.....	36
7. PRILOGE:	37

SEZNAM SLIK, PREGLEDNIC, GRAFOV:

Seznam slik:

Slika 1: Osnovni obrazni čustveni izrazi	11
Slika 2: Egipčanski hieroglifi	11
Slika 3: Nasmajan obraz.....	12
Slika 4: Facebook	16
Slika 5: Instagram.....	17

Slika 6: Snapchat	17
Slika 7: Twitter.....	17
Slika 8: AR emoji.....	18
Slika 9: Nasmajan obraz.....	24
Slika 10: Razmišljajoč obraz	25
Slika 11: Nasmajan obraz (s solzami)	25
Slika 12: Eksplozivna glava	26
Slika 13: Sklenjene roke.....	26
Slika 14: Dvignjene roke.....	27
Slika 15: Zlomljeno srce.....	27

Seznam grafov:

Graf 1: Spol	19
Graf 2: Starost	19
Graf 3: Ali imaš pametni telefon?	20
Graf 4: Ali uporabljaš emojije?	20
Graf 5: Kje uporabljaš emojije?	21
Graf 6: Kdo pri vas doma največ uporablja emojije?	21
Graf 7: Kdaj se počutiš bolje, ko dobiš sporočilo z emojiji ali brez?	22
Graf 8: Ali tvoje običajno sporočilo vsebuje vsaj en emoji?.....	22
Graf 9: S kakšnim namenom najpogosteje uporabljaš emojije?.....	23
Graf 10: V kateri komunikaciji najpogosteje uporabljaš emojije?	23
Graf 11: Ali menite, da mlajši ljudje večkrat uporabljajo emojije kot starejši?	24
Graf 12: Kako razumeš ta emoji?.....	24
Graf 13: Kako razumeš ta emoji?.....	25
Graf 14: Kako razumeš ta emoji?.....	25
Graf 15: Kako razumeš ta emoji?.....	26
Graf 16: Kako razumeš ta emoji?.....	26
Graf 17: Kako razumeš ta emoji?.....	27
Graf 18: Kako razumeš ta emoji?.....	27
Graf 19: Kako uporaba emojijev vpliva na jezik?	28
Graf 20: Ali pretirana uporaba emojijev negativno vpliva na jezikovne sposobnosti?	28
Graf 21: Ali menite, da ima pogosta uporaba emojijev kakšne slabosti?.....	29
Graf 22: Kako emojiji prispevajo k bolj pozitivni komunikaciji in odnosom?	29
Graf 23: Na katere posebne načine lahko emojiji izboljšajo komunikacijo in odnose?	30
Graf 24: Katere so prednosti in slabosti pogoste uporabe emojijev?	30
Graf 25: Ali obstajajo morebitne pomanjkljivosti uporabe emojijev v komunikaciji in odnosih?.....	31
Graf 26: Kako uporaba emojijev vpliva na odnose?	31
Graf 27: Kaj je glavni razlog, da mlajši pogosteje uporabljajo emojije kot starejši?	32
Graf 28: Kako starost vpliva na uporabo emojijev?	32

POVZETEK

Z razmahom elektronskega komuniciranja, predvsem elektronske pošte, spletnega klepeta in SMS sporočil so se začele nekatere velike spremembe v pisanju in uporabi jezika. Večina pisnega komuniciranja, sploh med mlajšo generacijo, vsebuje emojijske. Njihova uporaba se je v zadnjih letih zaradi vse večjega števila pametnih telefonov še posebej razširila. V teoretičnem delu raziskovalne naloge smo se posvetili komunikaciji, kasneje pa smo se lotili raziskovanja emojijske. Najprej smo jih opredelili in opisali, se poglobili v zgodovino, njihovo uporabo, pomen in razumevanje le-teh ter pojasnili nekatere pomembne značilnosti, ki so potrebne za nadaljnje razumevanje tematike.

V osrednjem delu naloge smo s pomočjo metode anketiranja preverjali razumevanje najpogostejših emojijske, njihovo uporabo glede na starost uporabnikov, razloge za uporabo, prav tako pa smo razmišljali o vplivu emojijske na jezik in na jezikovne sposobnosti. Preverjali smo tudi njihov vpliv na komunikacijo in odnose kot tudi njihove slabosti ob pogosti uporabi.

Ključne besede: emoji, komunikacija, pametni telefon

1. UVOD

V digitalni dobi, v kateri živimo, postajajo emojiji pomemben del vsakdanjega življenja in komunikacije. Uporabljamo jih na pametnih telefonih, računalnikih, družbenih omrežjih ipd.. Mladi so mnenja, da lahko z uporabo emojijev bolje izrazijo svoja čustva in misli, zato smo naredili raziskovalno nalogo, ki se osredotoča na vpliv emojijev na naše odnose, jezikovne sposobnosti in uporabo le-teh glede na starost uporabnikov.

Že od nekdaj so ljudje za sporazumevanje uporabljali simbole, eden od primerov so jamske poslikave, ki jih je ustvaril pračlovek pred več kot 40.000 leti. Takrat so slike uporabljali za pripovedovanje zgodb in deljenje raznih informacij o dogajanjih. Podobno kot emojiji so jamske poslikave s preprostimi slikami in simboli prenašale pomen od sporočevalca do naslovnika. Slika živali je lahko pomenila uspešen lov, odtis dlani pa je lahko pomenil identiteto posameznika. Na podoben način pa se emojiji v današnjem času uporabljajo za izražanje čustev, misli ali idej s preprostimi simboli, kot je srce za ljubezen ali dvignjen palec za odobravanje. Tehnologija se bliskovito spreminja, naša potreba po izražanju čustev pa ostaja enaka, zato je uporaba emojijev vse bolj priljubljena in je podobna oblika vizualne komunikacije, kot so bile jamske poslikave za naše prednike.

1.1. PREDSTAVITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

V osrednjem delu naloge smo preverjali hipoteze, ki so se nam porodile med raziskovanjem literature. Te so se nanašale na pozitivne in negativne vplive uporabe emojijev, njihovo razširjenost in razumevanje med različnimi generacijami. Prav tako nas je zanimalo, ali imajo emojiji med uporabniki točno določen pomen in ali se njihovo razumevanje s starostjo spreminja.

1.2. HIPOTEZE

Hipoteza 1: Emojiji pozitivno vplivajo na komunikacijo in odnose.

Hipoteza 2: Emojiji so splošno razumljivi vsem.

Hipoteza 3: Uporaba emojijev negativno vpliva na jezikovne sposobnosti.

Hipoteza 4: Uporaba emojijev je pri mlajših ljudeh pogostejša.

1.3. METODE DELA

1.3.1. METODA DELA Z LITERATURO

Za teoretični del raziskovalne naloge smo najprej poiskali ustrezno literaturo. Večinoma smo si pomagali z različnimi spletnimi viri.

1.3.2. METODA ANKETIRANJA

Za potrebe raziskovanja smo v spletnem portalu 1ka izdelali anketo, ki vsebuje 28 vprašanj (priloga k raziskovalni nalogi). Anketo je rešilo 107 oseb različne starosti, z rezultati ankete smo preverjali, ali postavljene hipoteze držijo.

2. TEORETIČNI DEL

2.1. KOMUNIKACIJA

Beseda komuniciranje izhaja iz latinske besede *communicare*, kar pomeni posvetovati se, razpravljati o nečem, vprašati za nasvet. Komuniciranje je prenos sprejetih simbolov med ljudmi, ki s pomočjo različnih simbolov (besed, kretenj, govorice telesa, slik ...) prenašajo sporočila. Komunikacija je naravni pojav, je interakcija z ljudmi in izmenjava informacij z njimi. Ljudje začnemo komunicirati takoj ob rojstvu. Komunikacija je sredstvo, ki omogoča izmenjavo in posredovanje informacij; njena osnovna definicija pravi, da je proces, v katerem se informacija posreduje od oddajnika do prejemnika (prenos pomena), celovitejša definicija pa pravi, da je interakcija med oddajnikom in sprejemnikom. Pomeni izmenjavo, posredovanje misli in informacij, sporazumevanje ... Poznamo več različnih vrst komuniciranja, najpogosteje komunikacijo delimo glede na obliko, in sicer poznamo verbalno in neverbalno komunikacijo. Umetnost komunikacije je biti razumljen, tako v vsakdanjem sporazumevanju v družini, v odnosih s prijatelji in v poslovnih razmerjih.

Komunikacija je torej proces, v katerem vsi udeleženci sprejemajo, pošiljajo in interpretirajo sporočila oziroma simbole, ki so povezani z določenim pomenom. Je vedno dvosmeren proces, saj je povezana s sočasno medsebojno zaznavo in hkratno medsebojno izmenjavo sporočil (povzeto po: https://studentski.net/gradivo/vis_srk_meh_pkv_sno_kaj_je_komunikacija_01, dostop 12. 12. 2022).

2.1.1. VERBALNA KOMUNIKACIJA

Verbalna komunikacija je oblika komunikacije, v kateri se uporabljajo besede za izmenjavo informacij v obliki govora ali pisanja. Komuniciranje z uporabo jezika je značilno samo za ljudi in je prisotno v vseh kulturah.

Govorno komuniciranje zajema neformalne pogovore, razgovore v skupini, nagovore, predavanja ipd.. Prednosti govornega komuniciranja so, da je hitro; običajno zajema tudi povratno informacijo ter omogoča sočasno komuniciranje z več ljudmi. Enostavno ga lahko preoblikujemo, dopolnimo, spremenimo. Med pogovorom zlahka preverimo, ali je bilo sporočilo pravilno razumljeno ali ne. Z besedami izrazimo naše misli in jih v tej obliki posredujemo drugim. Dejstvo je, da razmišljamo hitreje, kot govorimo, zato govor ne more slediti hitrosti misli. V pogovoru del svojih misli po navadi posplošimo, spremenimo in izpustimo. Jasnost izražanja je bistvenega pomena za uspešno komuniciranje. Zavedati se moramo, da pomen besed ni vedno enoznačen. Ena beseda ima lahko več različnih pomenov (npr. beseda cvek), prav tako imajo različne besede lahko enak pomen (npr. luna in mesec), zato lahko tudi pri besednem komuniciranju prihaja do nesporazumov. Slabosti govornega sporočanja se pokažejo takrat, kadar pri prenašanju nekega sporočila sodeluje več ljudi, saj se pri večjem številu ljudi sporočilo prej spremeni (npr. govorice).

Pri pisnem komuniciranju je nosilec sporočila pisava (pisna, tiskana) oziroma t. i. grafični zapis govornice. Pisno komuniciranje poteka preko pisem, časopisov in revij, oglasnih desk, preko telekomunikacijskih naprav (faks, elektronska pošta, družabna omrežja ...). Sporočila se prenašajo z zapisano besedno, s simboli, risbami. Prednosti pisnega prenašanja sporočil so trajnost, jasnost in nazornost informacij, ki jih je mogoče tudi kasneje preverjati. Pisna sporočila so običajno bolj dodelana, jasna in logična. Ena izmed slabosti je, da za nastanek pisnega sporočila potrebujemo bistveno več časa. Prav tako je veliko težje in zamudno preverjati ustreznost razumevanja nekega pisnega sporočila.

Pomembno je, da pred pošiljanjem pisno sporočilo temeljito preberemo, ga po potrebi popravimo in šele potem podpišemo in pošljemo. To je še posebej pomembno, kadar za pošiljanje pisnih sporočil uporabljamo sodobne elektronske medije, kjer je pošiljanje takojšnje in hitrejše, kar pogosto pomeni, da si ne vzamemo dovolj časa, da sporočilo ponovno preberemo in premislimo o napisanem (Stilin 2015:5).

2.1.2. NEVERBALNA KOMUNIKACIJA

Nebesedna komunikacija je univerzalna oblika našega vedenja. Enostavno obstaja, se razvija in spreminja z razvojem kultur, s pripadnostjo skupinam, socialnim položajem in tipom osebnosti. Nebesedna komunikacija ima zelo velik pomen za razumevanje naših čustvenih stanj in procesov. Stara je toliko kot človeški rod in vendar je raziskovanje nebesedne komunikacije veliko mlajše kot raziskovanje besedne komunikacije. Nebesedno komunikacijo lahko opredelimo kot sporočila, ki niso kodirana v besedah. Ne poteka niti v pisni niti v govorni obliki, ampak s pomočjo drugih znakov, simbolov in izrazov. Obsega vsa nebesedna sporočila, namenjena kateremu koli človeškemu čutu. Kadar se v komunikaciji izražamo racionalno, običajno prevladuje besedno komuniciranje, pri emocionalnem izražanju pa lahko delež naše nebesedne komunikacije znaša tudi preko 90 %. Nebesedno komunikacijo namreč sprejemamo s pomočjo čutil. Ob tem je pomembno zavedanje, da tudi poslovno komuniciranje ni zgolj racionalna dejavnost in da lahko pogosto veliko povemo tudi s sproščenim smehom ali pozorno držo.

Nebesedno sporazumevanje je vsako sporazumevanje, ki ne vključuje besed ali simbolov, ki besede nadomeščajo. Nanaša se na kakršnekoli vidike komunikacije, ki so izraženi brez izgovarjanja jezika. V nasprotju z besedno komunikacijo nam nebesedna komunikacija največ pove o odnosu med osebami, o njihovih čustvih, stališčih, namenih. Pri izražanju in prepoznavanju čustev sta pomembna dva vidika nebesednega sporazumevanja:

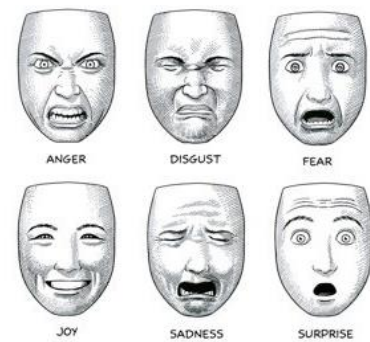
- način govorjenja in glasu: pri doživljanju raznih čustev se spreminja višina, glasnost in barva glasu, pa tudi hitrost in ritem govora. Ritem govorjenja je način, s katerim pogosto precej nezavedno sporočamo informacije. Za nekoga, ki govori zelo počasi, drugi mislijo, da ni prepričan o tem, kar pripoveduje. Hitro govorjenje pa je lahko znak, da je oseba vznemirjena ali prestrašena. Med navadnim pogovorom delamo tudi premore, ki signalizirajo različne stvari: kratek premor lahko pomeni, da je oseba zaključila z razlaganjem ene misli in se pripravlja, da bo nadaljevala z naslednjo; daljši premor pa lahko sporoča, da je druga oseba na vrsti, da govori;

- govorica telesa, katere sestavni elementi so obrazni izrazi čustev ali mimika obraza, stik s pogledom, različni gibi, kretnje in telesna drža (Stilin 2015:15).

2.2. EMOJIJI V PISNI KOMUNIKACIJI

Govorjeni jezik, v katerem koli jeziku, je skoraj vedno posredovan s čustvenimi ali fizičnimi znaki, pa naj gre za ton glasu, geste rok, premikanje oči ali druge vizualne elemente. V digitalnem kontekstu pa teh ni. Emojiji zapolnijo to vrzel na kreativen in zelo vizualen način in zagotovijo, da so misli in občutki izraženi na jedrnat in zabaven način.

Glede na to, da je veliko obraznih čustev izraženih univerzalno, to tudi poudarja potencialno univerzalnost emojijev, ki dejansko delujejo kot neverbalni nadomestki in bralcu sporočila sporočajo čustvene in fizične znake pisca za pomoč pri natančnejšem razumevanju sporočila. Verbalno komunikacijo redko spremlja govor brez čustvenega konteksta ali fizičnih kretenj. Emojiji pomagajo piscem digitalno prenašati misli in občutke, tako da zapolnijo praznino za izraze obraza in na ta način izboljšajo verbalno komuniciranje. Charles Darwin, slaven antropolog, je ugotovil, da so izrazi

Slika 1: Osnovni obrazni čustveni izrazi

čustev na obrazu univerzalni. Ugotovil je, da smo si vsi ljudje anatomsko podobni in vsi na isti način uporabljamo svoje mišice za izražanje. Glede na to, so obrazni izrazi pogosto univerzalni, lahko emojije, ki jih predstavljajo, uporabljamo za univerzalno izražanje čustev. To globalno razumevanje piktografskih predstavitev čustev lahko na ta način jasno prispeva k učinkovitemu medkulturnemu povezovanju v komunikaciji. Ta način komunikacije lahko primerjamo tudi z egipčanskim sistemom hieroglifov, ki je bil razumljen po celotni regiji vladavine, ne glede na družbeni status. Res pa je, da pri hieroglifih ni bilo mogoče razbrati čustev, ki jih omogočajo emojiji.

Slika 2: Egipčanski hieroglifi

V mnogih državah po svetu je že vrsto let veliko digitalnih besedil, ki vsebujejo vsaj en emoji. Zato jih lahko prepoznamo kot novo jezikovno obliko, kar nas že nekaj časa navaja na razmišljanje, da morda povečana uporaba emojijev pomeni nov ali pomožni jezik za digitalno komuniciranje. Ugotovitve so pokazale, da se bodo emojiji razvili v univerzalni simbolni jezik in zagotovo se zdi, da vse večje število emojijev in pogostost uporabe potrjujeta to mnenje. Eden od razlogov za priljubljenost teh majhnih simbolov je njihova sposobnost izražanja čustvene kompleksnosti in ustvarjalni način, ki ga ni mogoče posredovati z besednim jezikom, zlasti v pisni obliki. To nakazuje, da emojiji prispevajo k izboljšanju pismenosti in čustvenega izražanja ter jezik prikazujejo kot živi subjekt, ki se odziva na družbene in kulturne spremembe. Jezik nikoli ne stagnira in se razvija z družbo, posledično se pojavljajo vedno nove oblike in terminologije, emojiji pa so le še en vidik tega. Za odmik od omejitev, ki jih abecedni sistemi postavljajo na ustvarjalno izražanje, mladi emojije uporabljajo kot socialno-čustveno komunikacijo in ponujajo nove plasti razumevanja in izražanja v vizualni obliki (povzeto po: https://www.researchgate.net/publication/331841014_Are_Emojis_Creating_a_New_or_Old_Visual_Language_for_New_Generations_A_Socio-semiotic_Study, dostop 24. 11. 2022).

2.3. KAJ JE EMOJI?

Emoji (emodži) je sličica, ki izraža (trenutno) čustvo, razpoloženje, zanimanje v elektronski komunikaciji (povzeto po: <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=emoji>, dostop 5. 1. 2023).

Septembra 2021 je bilo uradno priznanih že več kot 3.633 emojijev (povzeto po: <https://emojipedia.org/stats/>, dostop 10. 1. 2023). Beseda izhaja iz japonske črke (絵, »slika«) + moji (文字, »znak«) in ne, kot se običajno verjame, iz angleške besede emotion in predstavlja piktogram oziroma ideogram, ki v slikovnem jeziku predstavlja določeno idejo, pojem ali čustvo. Popularni so postali v elektronskih medijih ob koncu devetdesetih let prejšnjega stoletja v klepetalnicah in SMS sporočilih, deloma pa so prisotni tudi v e-pošti. Lahko so obrazi živali, predmeti, simboli in drugi elementi, ki pomagajo pri izražanju čustev in misli. Njihova uporaba se seveda razlikuje glede na kulturo, vendar pa je nekaj emojijev splošno sprejetih in razumljenih, kot je na primer smeško (povzeto po: <https://www.sciencefriday.com/articles/the-origin-of-the-word-emoji/>, dostop 10. 2. 2023).

Slika 3: Nasmejan obraz

Uporabljajo se tako na telefonih in tablicah, kot tudi na računalnikih, in sicer v raznoraznih aplikacijah. 17. julija praznujemo svetovni dan emojijev. Emojiji so simboli, ki v dobi internetne komunikacije čedalje bolj zavzemajo mesto ob klasičnih besedah. Posamezen simbol ima svoj pomen, z njihovim združevanjem pa lahko povemo skoraj vse. V tej obliki je že nastala prva knjiga. Nekateri emojije opisujejo kot prvi pravi globalni jezik.

2.4. ZGODOVINA EMOJIJEV

Beseda emoji si zgolj po naključju deli svoj besedni koren z emocijo, četudi z osnovnimi emojiji izražamo prav čustva. Izvira iz Japonske, Shigetaka Kurita pa je avtor teh malih piktogramov, morda bi mu lahko celo nadeli naziv »oče emojijev«. Kot zaposleni na telekomunikacijskem podjetju je želel kratkim suhoparnim elektronskim sporočilom, ki so se takrat pošiljala preko t. i. pagerjev, dodati večjo sporočilnost in jih obogatiti z emocijami. V desetih dneh je narisal prvo skupino emojijev, ki je štela 176 le-teh. Danes mnogo številčnejša družba pokriva najrazličnejše tematike in variacije. Sprva rumeni smeškoti (😊) so dobili čedalje več oblik v človeški podobi (👤), katerim je mogoče določiti spol (👩) in starost (👴 👵). Ko so pred časom na nekaterih platformah uvedli tudi različne barve kože (👉 👊 👋), so se pojavila ugibanja, ali osnovna rumena barva ponazarja pripadnike azijske rase (👏). Razlog za rumeno barvo emojijev pa tiči zgolj v velikem kontrastu s črno barvo, ki omogoča boljšo čitljivost malih sličic (povzeto po: <https://www.sciencefriday.com/articles/the-origin-of-the-word-emoji/>, dostop 10. 2. 2023).

2.5. RAZUMEVANJE EMOJIJEV

Komuniciranje ni le suhoparno predajanje informacij in podatkov, saj z njim pogosto prenašamo tudi globlje sporočilo. Čeprav besedno komuniciranje, pa najsi gre za izgovorjeno ali pisano besedo, predstavlja temelj medsebojnega sporočanja, so si strokovnjaki s tega področja enotni, da je velik del naše medsebojne komunikacije neverbalen. To pomeni, da z govorico telesa, tonom glasu in hitrostjo govorjenja pomembno oplemenitimo naše sporočilo, kar predstavlja ključen element za pravilno razumevanje. Medtem, ko pri govornem komuniciranju uporabljamo številna orodja za jasnejše sporočanje, nam pri pisnem prenašanju sporočila pogosto uide tisto pravo bistvo, saj smo praviloma omejeni zgolj na vejico, piko, vprašaj in klicaj. Na nek način bi lahko emojije razumeli tudi kot dodatna ločila. Seveda pa je razumevanje emojijev lahko tudi dokaj zapleteno, saj lahko emoji vpliva drugače na različne ljudi glede na starost, spol in druge dejavnike. Pri razumevanju emojijev je pomembno upoštevati kontekst sporočila, saj lahko le-ti ob pravilni uporabi pomagajo bolj natančno razumeti pomen, lahko pa ga tudi povsem spremenijo (povzeto po: <https://propiar.com/pblog/emoji-custvencki-ali-morda-celo-kaj-vec>, dostop 7. 2. 2023).

2.6. UPORABA EMOJIJEV

2.6.1. KDAJ?

Če imate pametni telefon, obstaja velika verjetnost, da uporabljate emojije, pa naj ste starejša oseba ali mladostnik. Z naraščanjem socialnih medijev in aplikacij za takojšnje sporočanje, kot so Viber, Facebook, Instagram, SnapChat ipd., so emojiji postali običajna in sprejeta komponenta besedilnih pogovorov. Emojiji podpirajo različne platforme in imajo pomembno vlogo pri dodajanju konteksta besedilnim pogovorom. Uporabljajo se lahko v kombinaciji z

besedilom oziroma slikami, namen uporabe je izražanje čustev, misli in izboljšanje komunikacija (povzeto po: <https://sl.veganapati.pt/emoji-faces-meanings>, dostop 7. 2. 2023).

2.6.2. KAKO?

Danes skorajda ne najdemo več SMS sporočila ali e-poštnega sporočila, ki ne bi vključevalo vsaj enega emojija.

Čeprav se marsikdo ne strinja z njihovo uporabo, pa lahko z njimi nadomestimo številne besede in celo povedi. In nedvomno drži tudi to, da bi povedano pogosto zvenelo precej nenavadno, če bi emojije zamenjali z besedami (😊 😁 – npr. Pomežiknemo in se nasmehnemo s široko odprtimi usti, da se vidijo vsi zobje.).

Emojiiji lahko sporočilu ali pogovoru zagotovijo kontekst in pomagajo razjasniti ton ali namen. Emoji palec navzgor (👍) lahko na primer izraža strinjanje ali odobravanje, medtem ko lahko emoji srce (❤️) izraža ljubezen. Pogosto se uporabljajo za izražanje humorja, sarkazma ali ironije. Na primer, smeško (😏) lahko nakazuje, da je nekaj smešno, medtem ko lahko obraz z iztegnjenim jezikom (😬) nakazuje neumnost. Vključitev emojijev lahko naredi sporočilo bolj vizualno privlačno in pomaga pritegniti pozornost prejemnika.

Na splošno so emojiiji zabaven in uporaben način za izboljšanje digitalne komunikacije ter izražanje čustev, idej in konceptov. Vendar je pomembno, da jih uporabljamo ustrezno in zmerno, saj lahko prekomerna ali napačna uporaba emojijev moti ali zmede prejemnika (povzeto po: <https://www.leemeta.si/blog/zanimivosti/vloga-emotikonov-v-jeziku>, dostop 7. 2. 2023).

2.6.3. ZAKAJ?

Kadar pišemo sporočila, naslovnik ne more videti našega izraza na obrazu, občutij, poudarkov, barve in višine tona. Da bi pisno razumevanje olajšali, so si izdelovalci mobilnih telefonov in razvijalci računalniških programov omislili uporabo emojijev.

Z razmahom elektronskega komuniciranja se je novi način izražanja dobro uveljavil in postal tako rekoč univerzalen, saj ga danes razumejo uporabniki po vsem svetu. In to brez kakršnega koli tečaja ali namenskega izobraževanja.

S pomočjo emojijev se sogovornika bolje razumeta oziroma lahko avtor besedila bolje izrazi svoja čustva ter počutje. Tako se izognemo zmedi, besedilo pa je zato tudi pestrejše in bolj zanimivo. V besedilu imajo vlogo grafičnega komentarja, ki zapolni tekst. Namesto dolgega sporočila lahko emoji razloži čustvo v samo enem znaku, na enostaven način lahko sporočilu doda globino in naredi sporočilo bolj izrazito in privlačno.

V eni od raziskav je vključitev emojijev povečalo sodelovanje na Twitterju za 25 % in ustvarilo 57 % več všečkov na Facebooku (povzeto po: <https://www.leemeta.si/blog/zanimivosti/vloga-emotikonov-v-jeziku>, dostop 7. 2. 2023).

2.7. POMEN EMOJIJEV

Emojiji dodajo besedilu vizualni in vsebinski pomen. Z njihovo uporabo še dodatno izrazimo svoja čustva in misli, ki samo z besedami niso bila dovolj nazorno izražena. Poleg tega pa uporaba emojijev prihrani čas.

Najpogosteje uporabljeni emojiji, ki jih danes razumejo že otroci, so preprosti simboli, sestavljeni iz ločil in nekaterih drugih znakov. Delijo se v različne podskupine; kot so na primer smeškoti, živali, hrana in pijača, aktivnosti, potovanja, predmeti, simboli, zastave in podobno (povzeto po: <https://www.leemeta.si/blog/zanimivosti/vloga-emotikonov-v-jeziku>, dostop 7. 2. 2023).

Trenutno uporabljamo več emojijev kot kdajkoli prej v zgodovini in to z dobrim razlogom; so univerzalni, vključujoči in zabavni. Med raziskovanjem tematike smo naleteli tudi na Emojipedio, spletno enciklopedijo, v kateri smo našli informacije o različnih emojijih, njihovem izgledu, pomenih, zgodovini in uporabi v različnih kulturah in platformah ter družbenih omrežjih. Emojipedia pa vsebuje tudi novice o novih emojijih, ki so predstavljeni vsako leto, in o novostih v zvezi z uporabo emojijev v digitalni komunikaciji. Emojipedia je tako postala pomembno orodje za razumevanje, kaj posamezni emojiji sporočajo in kako jih lahko uporabimo v naši vsakdanji komunikaciji (povzeto po: <https://emojipedia.org/stats/>, dostop 10. 1. 2023).

V nadaljevanju smo nanizali nekaj najbolj pogostih emojijev, ki izražajo različna razpoloženja/občutja.

- Obraz s solzami radosti – izražanje smeha.
- Nasmejan obraz s srčkastimi očmi – izražanje oboževanja ali občudovanja.
- Obraz, ki piha poljub – izražanje naklonjenosti ali poljub v slovo.
- Razmišljajoč obraz – izražanje razmišljanja.
- Objemajoč obraz – izražanje naklonjenosti.
- Nasmejan obraz z nasmejanimi očmi – izražanje sreče ali zadovoljstva.
- Jokajoč obraz – izražanje žalosti.
- Speč obraz – izražanje zaspanosti ali dolgočasje.
- Obraz z zavijajočimi očmi – izražanje razmišljanja ali nestrpnosti.
- Eksplozivna glava – izražanje šoka ali začudenja.
- Navihan obraz z iztegnjenim jezikom – izražanje norosti ali neumnosti.
- Čemeran obraz – izražanje jeze ali neodobravanja.
- Obraz z medicinsko masko – izražanje bolezni ali skrbi za zdravje.

- 🤢 Bruhajoč obraz – izražanje gnusa ali slabosti.
- 😞 Razočaran obraz – izražanje razočaranja ali žalosti.
- 😟 Zaskrbljen obraz – izražanje skrbi.
- 😱 Prestrašen obraz – izražanje strahu ali bojazni.
- 😫 Utrujen obraz – izražanje izčrpanosti ali frustracije.
- 😣 Obraz s povojem na glavi – izražanje poškodbe ali bolečine.
- 😬 Moder obraz – izražanje ekstremnega mraza ali nelagodja.
- 😬 Rdeč obraz – izražanje ekstremne vročine ali nelagodja.
- 😬 Jezen obraz – izražanje jeze.

Glede na to, da z emojiji izražamo različna razpoloženja, lahko njihova raba stavku povsem spremeni pomen. Spodaj navajamo nekaj primerov.

Mama je pravkar prišla iz govorilnih ur 👍.	Sporočevalec izraža zadovoljstvo (najbrž je mama izvedela za dobre ocene).
Mama je pravkar prišla iz govorilnih ur 😊.	Sporočevalec izraža veselje (najbrž je mama izvedela za dobre ocene).
Mama je pravkar prišla iz govorilnih ur 😞.	Sporočevalec izraža žalost (najbrž je mama izvedela za slabe ocene).
Mama je pravkar prišla iz govorilnih ur 😱.	Sporočevalec izraža strah (najbrž je mama izvedela za slabe ocene).

2.8. EMOJIJI V SOCIALNIH MEDIJIH

Emojijsi so zelo priljubljeni v sporočilih in na družabnih omrežjih ter raznih platformah, saj pomagajo izboljšati komunikacijo med uporabniki, sporočilom pa dodajo igrivost in zabavno noto. Trenutno obstaja mnogo različnih ponudnikov emojijev in platform, kot so na primer Apple, Discord, Dropbox, Facebook, Google Noto Color Emoji, HTC, Instagram, LG, LinkedIn, Messenger, Microsoft, Microsoft Teams, Mozilla, Nintendo, Roblox, Samsung, Skype, Snapchat, Sony Playstation, Tik Tok, Tinder, Twitter, Viber, WeChat, WhatsApp, YouTube, Zoom ... V raziskovalni nalogi smo navedli le nekaj najpogostejših družbenih omrežij, kjer se emojijsi uporabljajo.

Facebook je družbena spletna stran, ki je bila ustanovljena 4. februarja 2004 v Cambridgu v Massachusettsu^[1] in pripada ter deluje v okviru zasebnega starševskega podjetja Meta Platforms. Spletna stran ima po celem svetu več kot 845

Slika 4: Facebook

milijonov aktivnih uporabnikov (povzeto po: <https://en.wikipedia.org/wiki/Facebook>, dostop 12. 2. 2023).

Instagram je ameriško socialno omrežje za izmenjavo fotografij in videoposnetkov, ki sta ga ustvarila Kevin Systrom in Mike Krieger. Aplikacija uporabnikom omogoča nalaganje slik in videoposnetkov, ki jih je mogoče urejati s filtri in organizirati s hashtagi (#) in geografskimi oznakami (povzeto po: <https://en.wikipedia.org/wiki/Instagram>, dostop 20. 2. 2023).

Slika 5: Instagram

Snapchat so ustvarili Evan Spiegel, Bobby Murphy in Reggie Brown, nekdanji študentje na univerzi Stanford. Julija 2021 je imel Snapchat 293 milijonov dnevno aktivnih uporabnikov, kar je bila v tem letu kar 23-odstotna rast. V povprečju se vsak dan med uporabniki pošlje več kot štiri milijarde posnetkov (povzeto po: <https://en.wikipedia.org/wiki/Snapchat>, dostop 23. 2. 2023).

Slika 6: Snapchat

Twitter je družabno omrežje, ki temelji na t. i. mikrobloganju, kjer ljudje komunicirajo preko kratkih sporočil, imenovanih tviti. Tvitiranje pomeni pošiljanje kratkih sporočil vsem, ki nam na Twitterju sledijo, pogosto pa se uporablja za širjenje in objavljanje različnih novic, izražanje lastnih stališč, oglaševanje ipd.. Tviti so omejeni na največ 280 znakov, zaradi česar so zelo enostavni za branje (povzeto po: <https://safe.si/nasveti/druzabna-omrezja/twitter>, dostop 15. 2. 2023).

Slika 7: Twitter

2.9. PRIHODNOST EMOJIJEV

Emojiji so postali pomemben del našega vsakodnevnega komuniciranja in verjetno bo njihova priljubljenost še naraščala. Z razvojem tehnologije pa bo njihova uporaba verjetno še lažja in bolj domiselna. V prihodnosti lahko pričakujemo tudi širitev ponudbe emojijev, tako da bodo bolj natančno odražali različne čustva, kulturo in poklice.

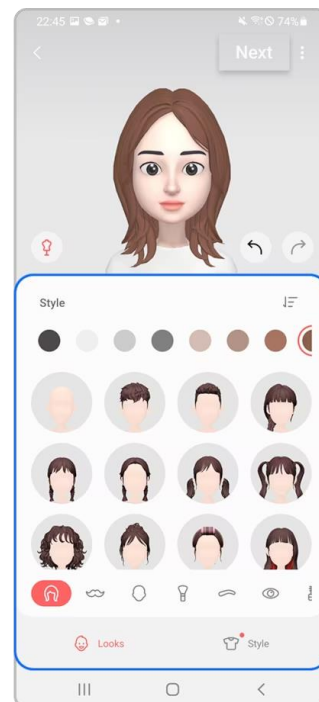
Poleg tega pa bodo verjetno emojiji postali interaktivnejši, saj bi se lahko animirali ali celo povezovali z virtualno realnostjo. To bi lahko prineslo nove možnosti za njihovo uporabo, kot so virtualni pogovori, igre in izobraževalne aplikacije.

Vendar pa se moramo zavedati, da emoji niso vedno razumljeni enako po vsem svetu in lahko povzročijo zmedo ali nesporazume. Zato je pomembno, da se zavedamo različnih kulturnih interpretacij emoji in jih uporabljamo zmerno in ustrezno.

Razvoja emoji ni mogoče natančno določiti, saj se tehnologija nenehno razvija in nadgrajuje. Veliko ponudnikov mobilnih telefonov, na primer Samsung, je uporabnikom omogočilo različne variacije in posodobljene načine uporabe emoji, kot je na primer AR emoji (Augmented Reality – razširjena resničnost). To je funkcija, ki ustvari animirano različico osebe, in jo lahko uporabimo za snemanje gibov in obraznih izrazov.

Aplikacija MojiPop obraz uporabnika spremeni v ročno oblikovano risanko in jo nato nanese na kup prizorov in nalepk. Nalepk je veliko in vse so animirane, temeljijo pa na temah, kot so prijatelji, potovanja, ljubezen in sezone dejavnosti, kot je noč čarovnic. Del funkcij je plačljiv, vendar so na voljo tudi brezplačne vsebine. Ustvarimo lahko do tri različne avatarje čustvenih simbolov. To pomeni, da lahko svojim prijateljem pošljete nalepke, ki vključujejo tako vas kot njih. MojiPop ima lastno tipkovnico, zaradi katere je uporaba nalepk v drugih aplikacijah preprosta. Namesto tega lahko emoji delite neposredno iz same aplikacije in ga pošljete naravnost v svojo galerijo ali druge aplikacije, kot sta npr. WhatsApp in Facebook.

Uporaba emoji bo v prihodnosti še naprej naraščala in se razvijala, vendar bo pomembno, da jih uporabljamo z odgovornostjo in zavedanjem o možnih vplivih na komunikacijo (povzeto po: <https://bootcamp.uxdesign.cc/how-have-emojis-transformed-the-ways-we-communicate-d559336dec54>, dostop 15. 2. 2023).

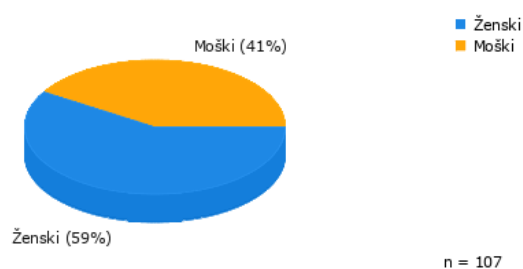

Slika 8: AR emoji

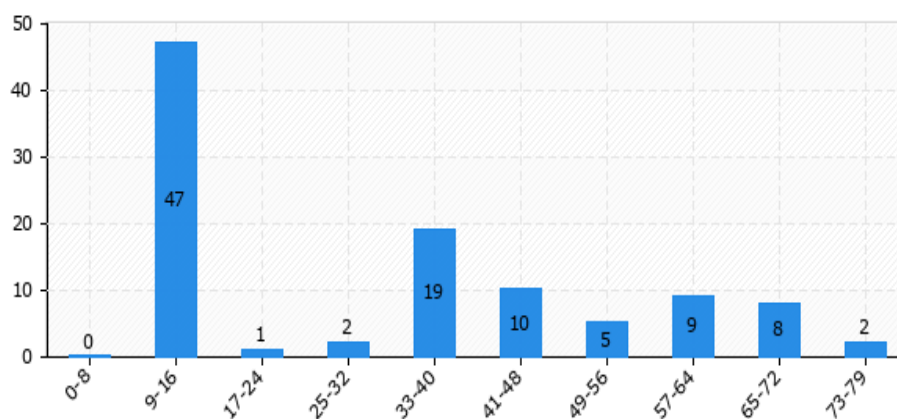
3. OSREDNJI DEL

3.1. INTERPRETACIJA IN ANALIZA ANKETE

V anketi smo želeli ugotoviti, ali so emojiji splošno razumljivi vsem, kdo jih večinoma uporablja in ali njihova pogosta raba negativno vpliva na jezikovne sposobnosti. V anketi je skupaj sodelovalo 107 oseb. Iz grafa je razvidno, da je anketo rešilo 41 % moških in 59 % žensk.

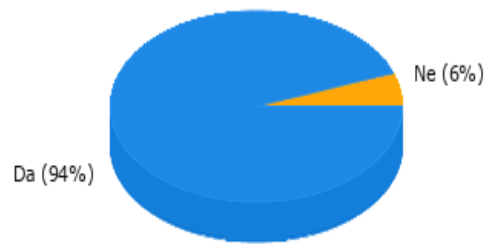

Graf 1: Spol

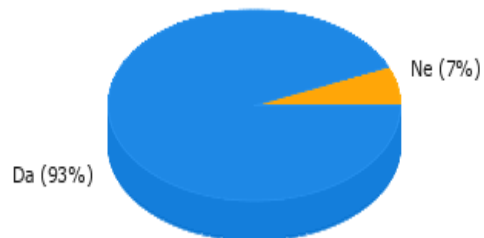
Graf 2: Starost

V anketi so sodelovale osebe stare od 9 do 79 let. Največje število anketirancev je imelo med 9 in 16 let, vendar so bile ostale starostne skupine enakovredno zastopane, saj je anketo rešilo 53 oseb, starejših od 33 let. Iz grafa je razvidno, da je povprečna starost anketirancev dobrih 32 let.

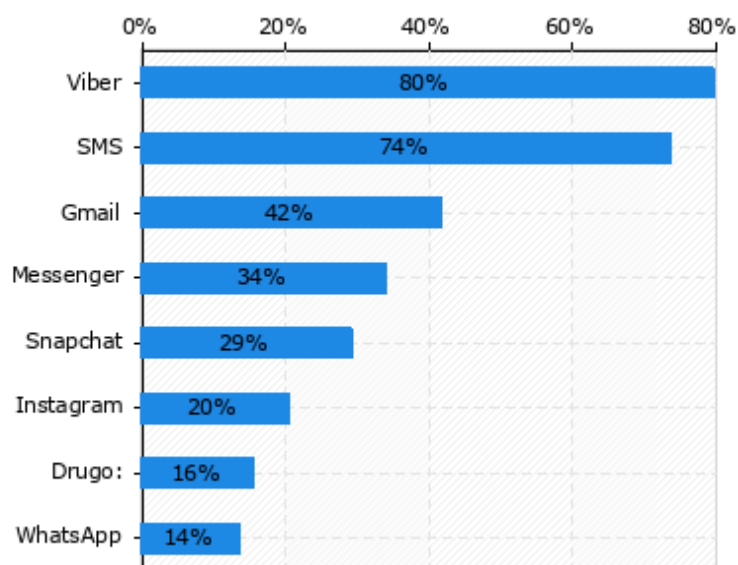
Graf 3: Ali imaš pametni telefon?

Od vseh anketirancev jih je 94 % odgovorilo, da imajo pametni telefon, 6 % pa pametnega telefona nima.

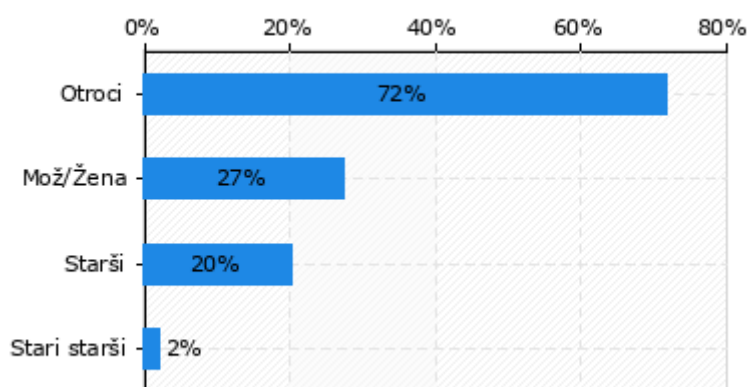
Graf 4: Ali uporabljaš emojije?

Iz ankete je razvidno, da večina anketirancev (93 %) uporablja emojije, 7 % pa le-teh ne uporablja.

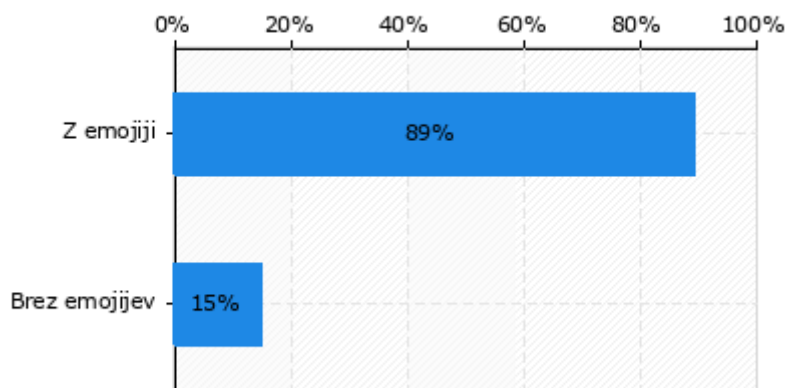
Graf 5: Kje uporabljate emojije?

Večina anketirancev (80 %) je odgovorila, da emojije večinoma uporablja v aplikaciji Viber, 74 % v SMS sporočilih, sledili pa so še Gmail, Messenger, Snapchat, Instagram in WhatsApp. Glede na to, da so anketiranci imeli možnost izbrati tudi odgovor drugo, so pri tem vprašanju napisali, da emojije uporabljajo še na Facebooku, Tiktoku, Discordu, Skypu in celo v E-asistentu.

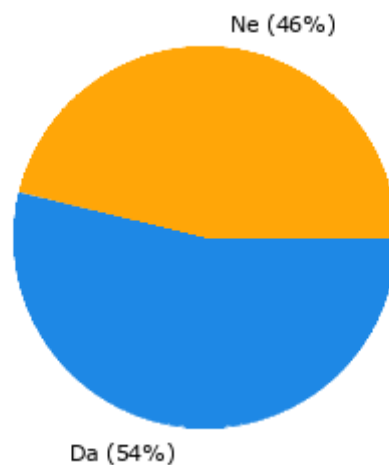
Graf 6: Kdo pri vas doma največ uporablja emojije?

72 % anketirancev je odgovorilo, da pri njih emojije največ uporabljajo otroci.

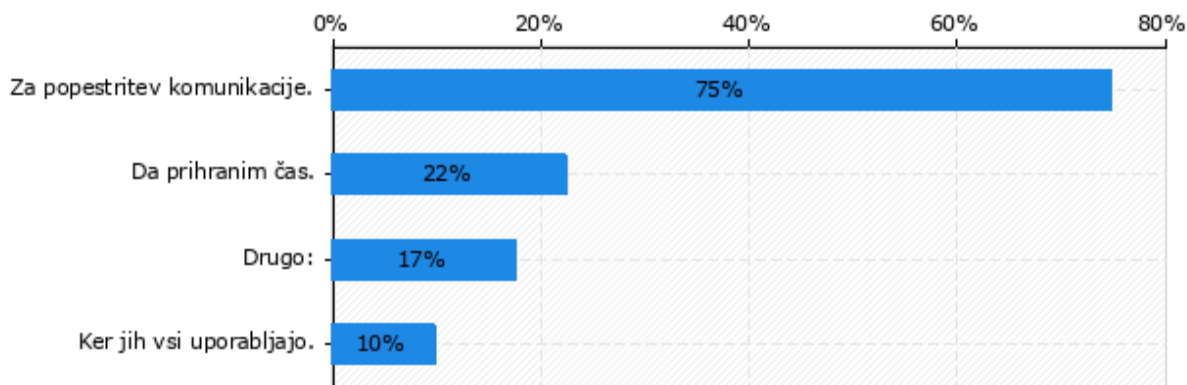
Graf 7: Kdaj se počutiš bolje, ko dobiš sporočilo z emoji ali brez?

Na počutje ob branju sporočil lahko vplivajo tudi emoji. To je dokazalo tudi 7. vprašanje, na katerega je velika večina, kar 89 %, odgovorila, da se počutijo bolje, ko dobijo sporočilo, ki vsebuje emoji.

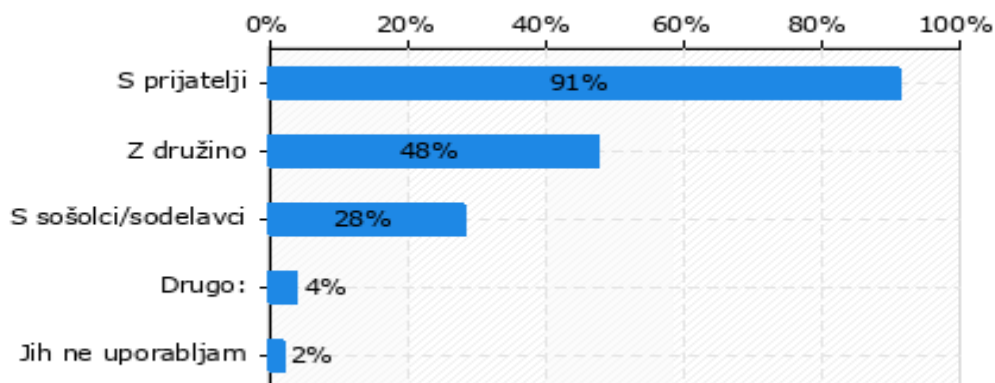
Graf 8: Ali tvoje običajno sporočilo vsebuje vsaj en emoji?

Iz zgornjega grafa je razvidno, da večina anketirancev (54 %) v sporočilo doda vsaj en emoji.

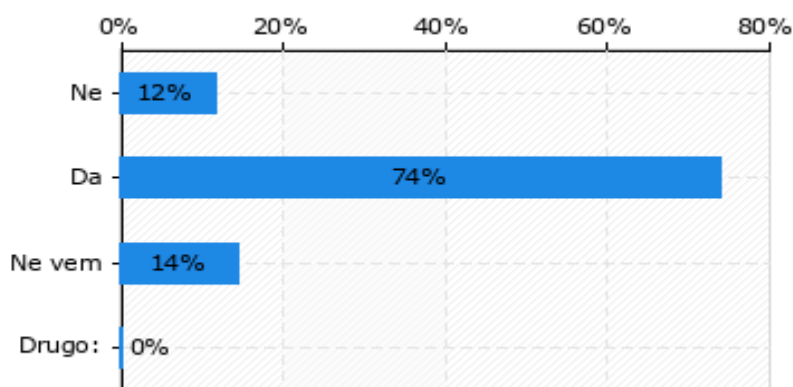
Graf 9: S kakšnim namenom najpogosteje uporabljaš emojije?

75 % anketirancev emojije uporablja za popestritev komunikacije, 22 % pa želi z njimi prikrajšati čas. Anketiranci, ki so sami navajali odgovore (17 %), menijo, da z uporabo emojijev lažje podkrepijo napisane besede in emocije, ki jih v tekstu ne morejo sporočiti naslovniku, ostali pa le-te uporabljajo z namenom, da je sporočilo bolj zabavno.

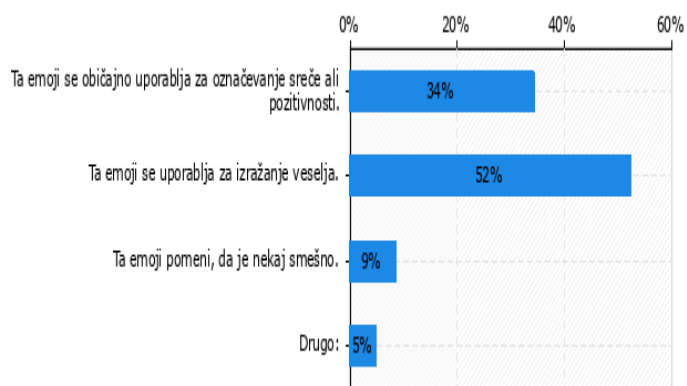
Graf 10: V kateri komunikaciji najpogosteje uporabljaš emojije?

Večina anketirancev, kar 91 %, emojije uporablja v komunikaciji s prijatelji, drug najpogostejši odgovor pa je z družino (48 %). Anketiranci emojije uporabljajo tudi s sošolci in sodelavci (28 %).

Graf 11: Ali menite, da mlajši ljudje večkrat uporabljajo emojije kot starejši?

Pri tem vprašanju je večina odgovorila, da se strinjajo s tem, da mlajši uporabljajo emojije pogosteje kot starejši. To so potrdili s kar 74 %. 14 % pa je bilo takšnih, ki se niso mogli opredeliti.

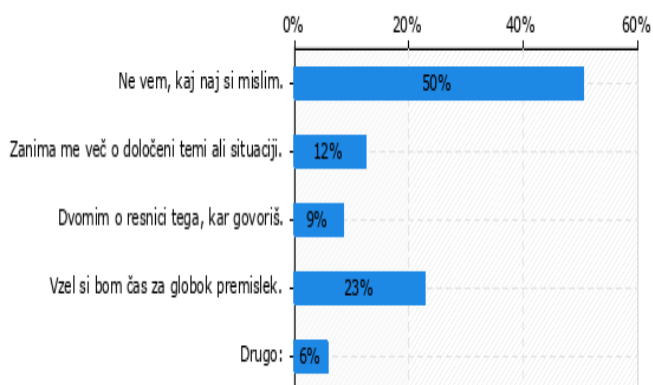

Graf 12: Kako razumeš ta emoji?

Slika 9: Nasmejan obraz

34 % vprašanih je odgovorilo, da jim ta emoji predstavlja srečo ali pozitivnost, več kot polovica (52 %) pa je odgovorila, da ta emoji uporablja za izražanje veselja.

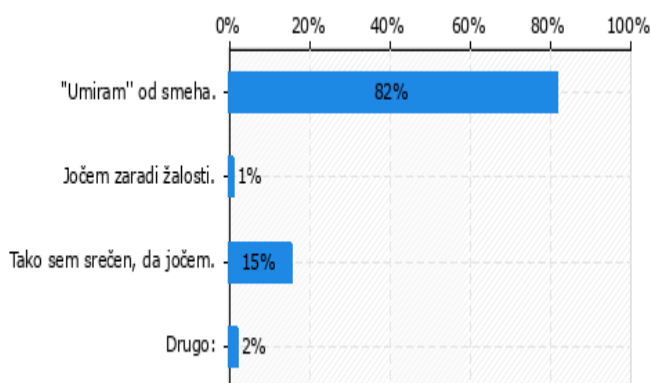

Graf 13: Kako razumeš ta emoji?

Slika 10: Razmišljajoč obraz

Polovica vseh vprašanih se je strinjala, da z uporabo tega emojija, izražamo, da ne vemo, kaj naj si mislimo. 23 % anketirancev meni, da z uporabo tega emojija izražamo, da bo potreben globok premislek.

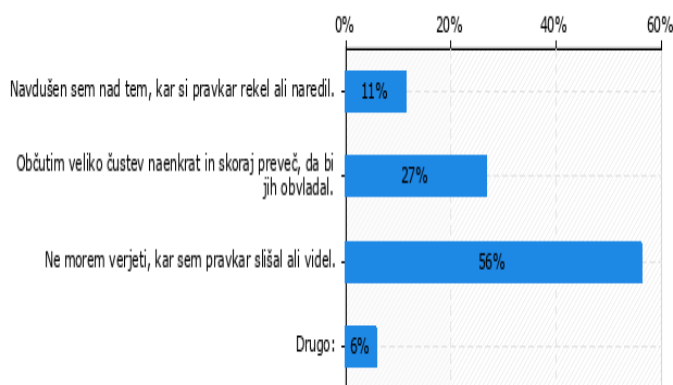

Graf 14: Kako razumeš ta emoji?

Slika 11: Nasmejan obraz (s solzami)

82 % anketirancev se strinja, da ta emoji pomeni, da je nekaj zelo smešno, ostali so menili, da izraža jok zaradi sreče. Ugotovili smo, da velika večina dobro pozna ta emoji.

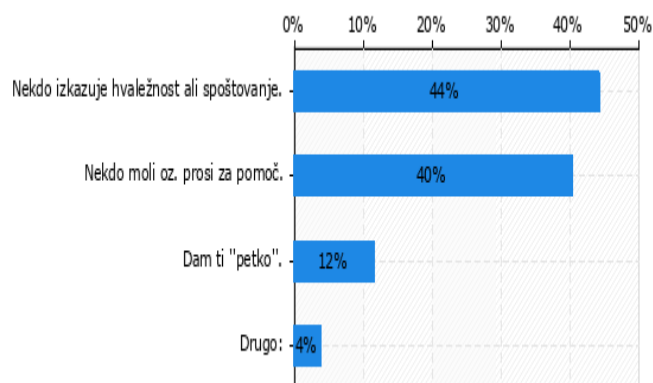

Graf 15: Kako razumeš ta emoji?

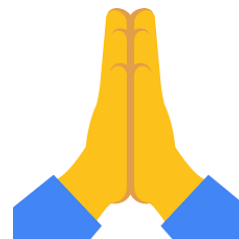

Slika 12: Eksplozivna glava

Malce več kot polovica vprašanih (56 %) s tem emojijem izraža nejevero nad slišanim oziroma videnim. Drugi najpogostejši odgovor (27 %) pa je bil, da s tem emojijem izražamo veliko čustev hkrati, ki jih ne moremo obvladati.

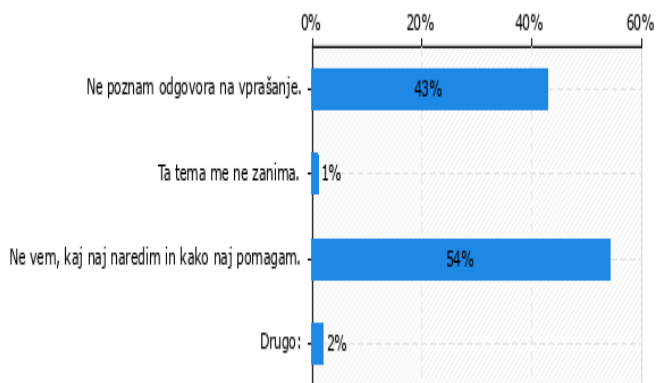

Graf 16: Kako razumeš ta emoji?

Slika 13: Sklenjene roke

Pri tem vprašanju smo spoznali, da se včasih prvotno mišljeni pomen emojija ne sklada z najpogostejšo uporabo. Anketiranci so večinoma odgovorili, da emoji izkazuje hvaležnost (44 %) oziroma pomeni, da nekdo prosi za pomoč (40 %), kar pomeni, da je ta pomen izpodrinil prvotno mišljenega (»Give me five«/Daj mi pet«).

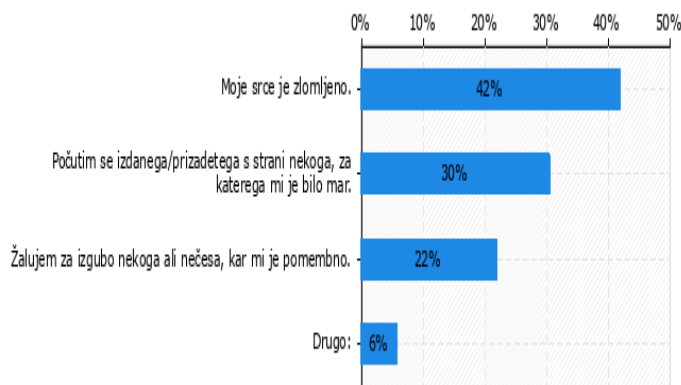

Graf 17: Kako razumeš ta emoji?

Slika 14: Dvignjene roke

Večina anketirancev (54 %) se strinja, da ta emoji pomeni »Ne vem, kaj naj naredim.«, 43 % vprašanih je odgovorilo, da le-ta pomeni »Ne poznam odgovora na vprašanje.«, kar se sklada s splošno uporabo tega emojija.

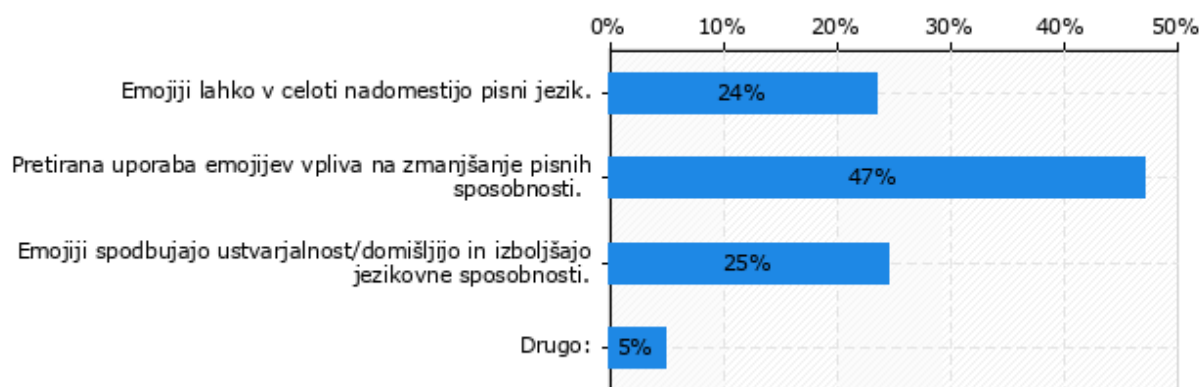

Graf 18: Kako razumeš ta emoji?

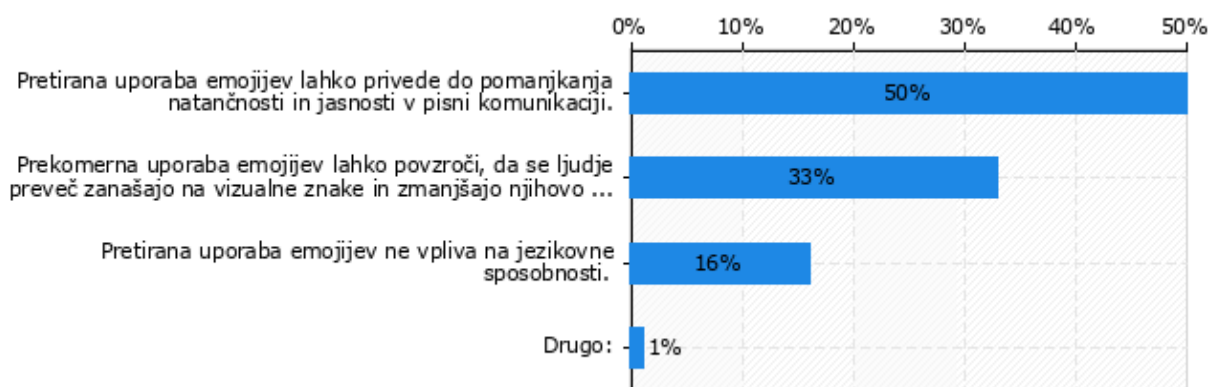
Slika 15: Zlomljeno srce

Tukaj so si bili odgovori pomensko dokaj podobni. Večina vprašanih (42 %) je mnenja, da emoji pomeni zlomljeno srce, takoj zatem (30 %) je sledil odgovor »Počutim se izdanega, prizadetega ...«. 22 % anketirancev pa emoji uporablja ob žalovanju.

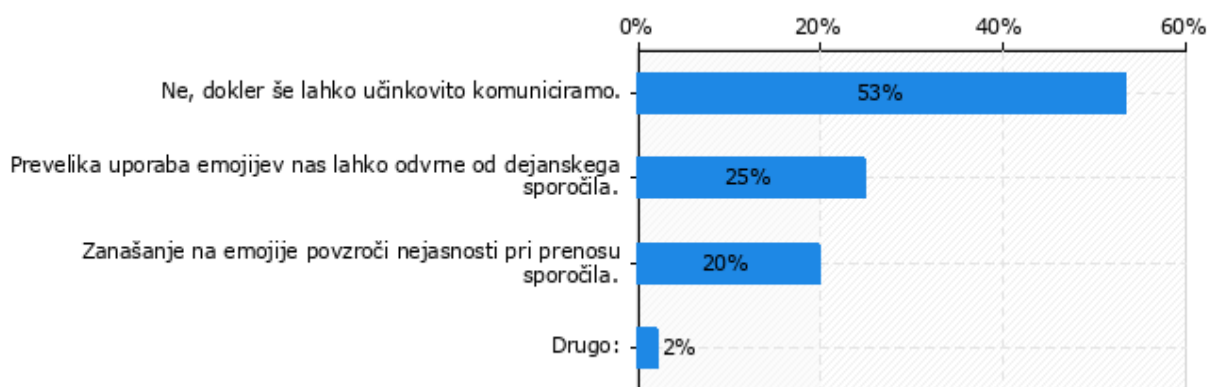
Graf 19: Kako uporaba emojijev vpliva na jezik?

Večina anketirancev (47 %) se strinja, da prevelika uporaba emojijev zmanjšuje pisne sposobnosti. Ostala polovica pa meni, da lahko emojiji v celoti nadomestijo pisni jezik (24 %) in da spodbujajo ustvarjalnost in izboljšujejo jezikovne sposobnosti (25 %).

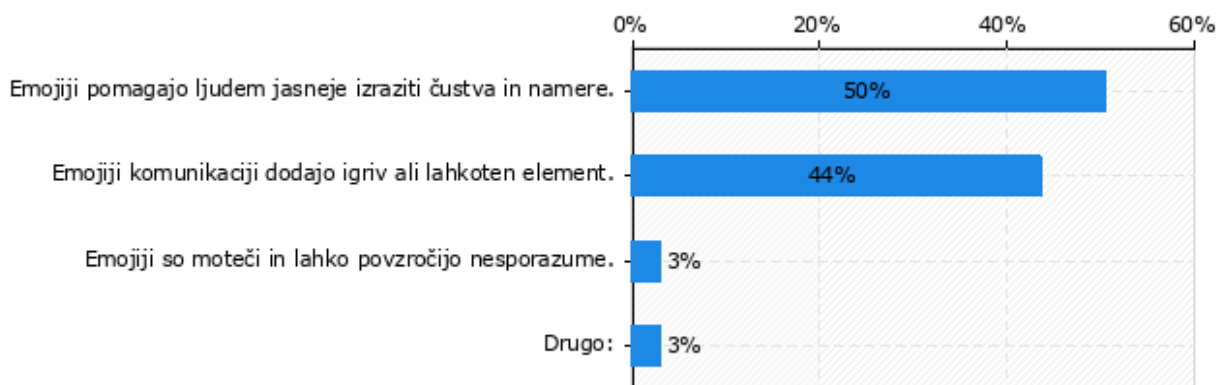
Graf 20: Ali pretirana uporaba emojijev negativno vpliva na jezikovne sposobnosti?

Polovica anketirancev (50 %) se strinja, da prevelika uporaba emojijev povzroča pomanjkanje natančnosti in jasnosti v pisni komunikaciji. 33 % vprašanih meni, da se ljudje preveč zanašajo na vizualne znake, kar zmanjša njihovo sposobnost razumevanja pisnega jezika. 16 % vseh vprašanih pa je mnenja, da uporaba emojijev ne vpliva na jezikovne sposobnosti.

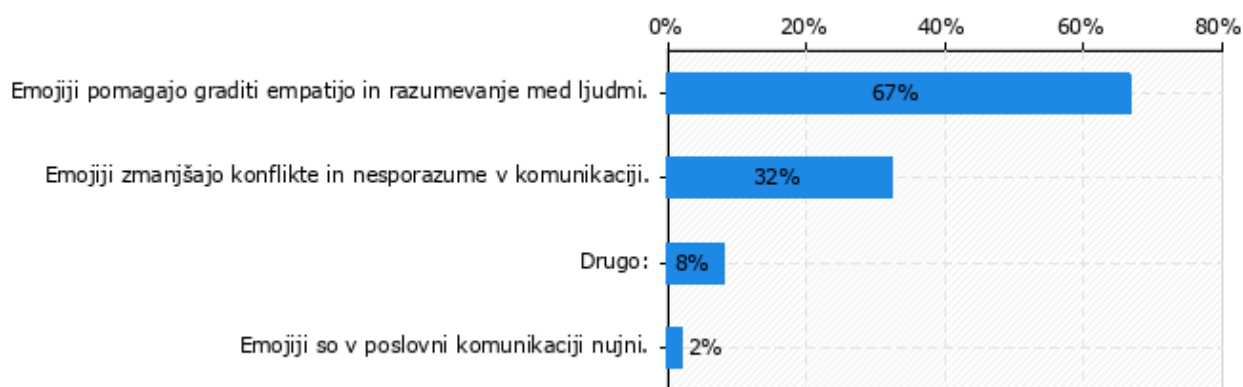
Graf 21: Ali menite, da ima pogosta uporaba emojijev kakšne slabosti?

Več kot polovica anketirancev (53 %) meni, da uporaba emojijev nima slabosti, dokler še lahko učinkovito komuniciramo. 25 % vprašanih se strinja s trditvijo, da nas lahko prevelika uporaba emojijev odvrne od dejanskega sporočila, 20 % pa meni, da zanašanje na emojije povzroča nejasnosti pri prenosu sporočila.

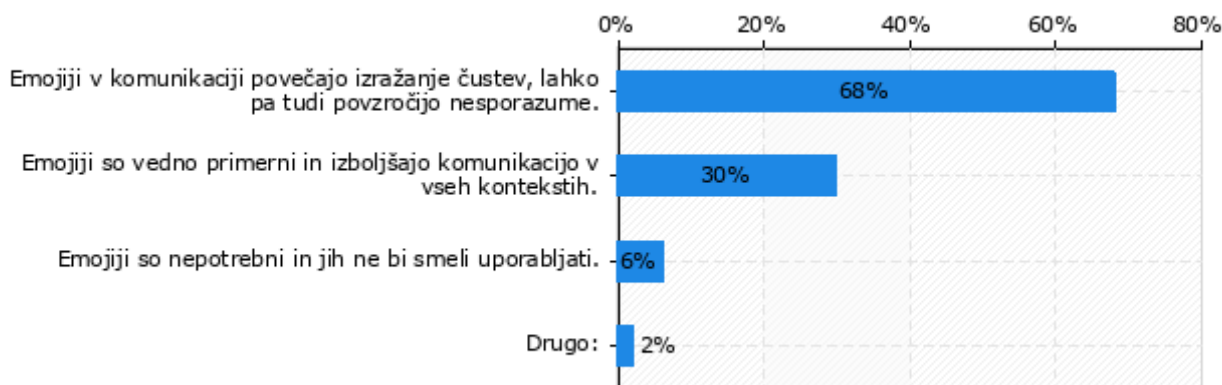
Graf 22: Kako emojiji prispevajo k bolj pozitivni komunikaciji in odnosom?

Polovica anketiranih (50 %) meni, da emojiji ljudem pomagajo jasneje izraziti čustva, 44 % pa se strinja, da emojiji komunikaciji dodajo igriv in lahкотen element. Le 3 % menijo, da so lahko emojiji moteči in da povzročajo nesporazume. Pod opcijo drugo smo dobili tudi odgovor, da emojiji velikokrat nadomestijo medmete, ki bi jih bilo med pisanjem smešno zapisati ali so predolgi, da bi jih ubesedili (uf; ha-ha-ha; ej, pa ne no; ne se hecat; umiram od smeha; lol ...).

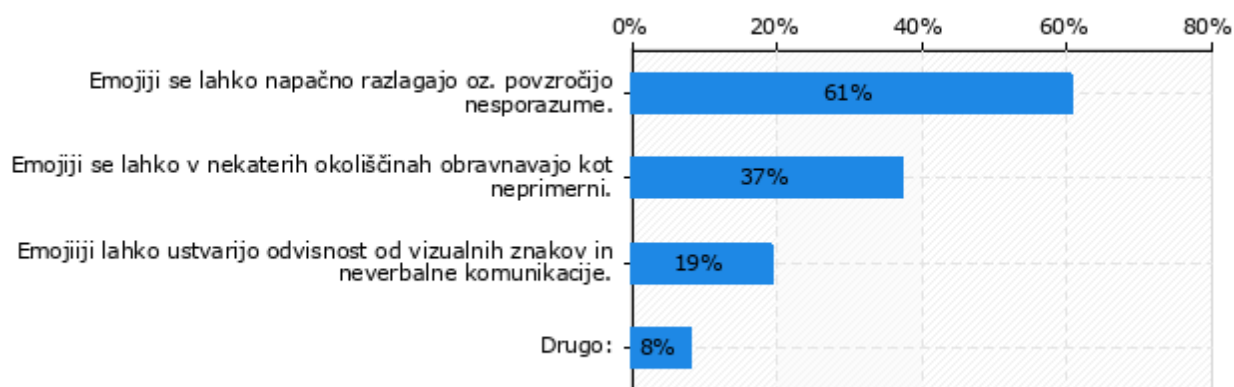
Graf 23: Na katere posebne načine lahko emojiji izboljšajo komunikacijo in odnose?

67 % vprašanih meni, da emojiji pomagajo graditi empatijo in razumevanje med ljudmi, 32 % pa se strinja, da emojiji zmanjšajo konflikte in nesporazume v komunikaciji. Le 2 % anketirancev menita, da so emojiji nujni tudi v poslovni komunikaciji.

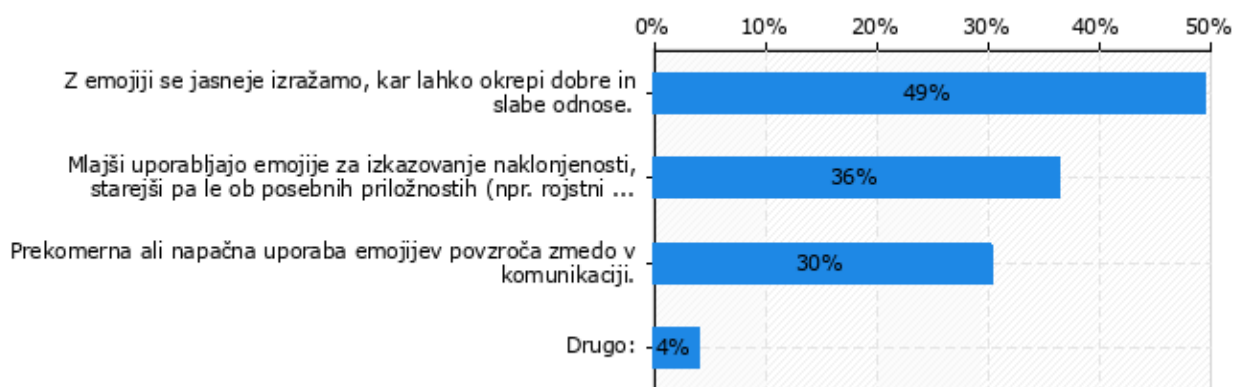
Graf 24: Katere so prednosti in slabosti pogoste uporabe emojijev?

Večina anketirancev (68 %) meni, da emojiji povečajo izražanje čustev, vendar lahko hkrati tudi povzročijo nesporazume. 30 % anketirancev je odgovorilo, da so emojiji vedno primerni in izboljšajo komunikacijo v vseh kontekstih. 6 % vprašanih je mnenja, da so le-ti nepotrebni in da jih ne bi smeli uporabljati.

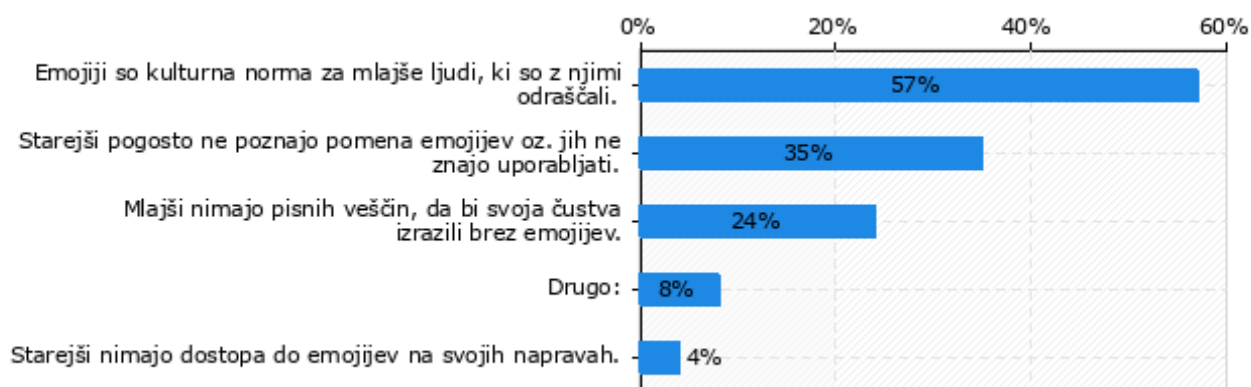
Graf 25: Ali obstajajo morebitne pomanjkljivosti uporabe emojijev v komunikaciji in odnosih?

61 % anketirancev se strinja z navedbo, da se emojiji lahko napačno razlagajo oziroma povzročijo nesporazume. 37 % se jih strinja, da se emojiji lahko v nekaterih okoliščinah obravnavajo kot neprimerni. 19 % vprašanih meni, da lahko emojiji ustvarijo odvisnost od vizualnih znakov in neverbalne komunikacije. Pod drugo pa so anketiranci zapisali tudi, da uporaba emojijev ne more nadomestiti verbalnega izražanja čustev.

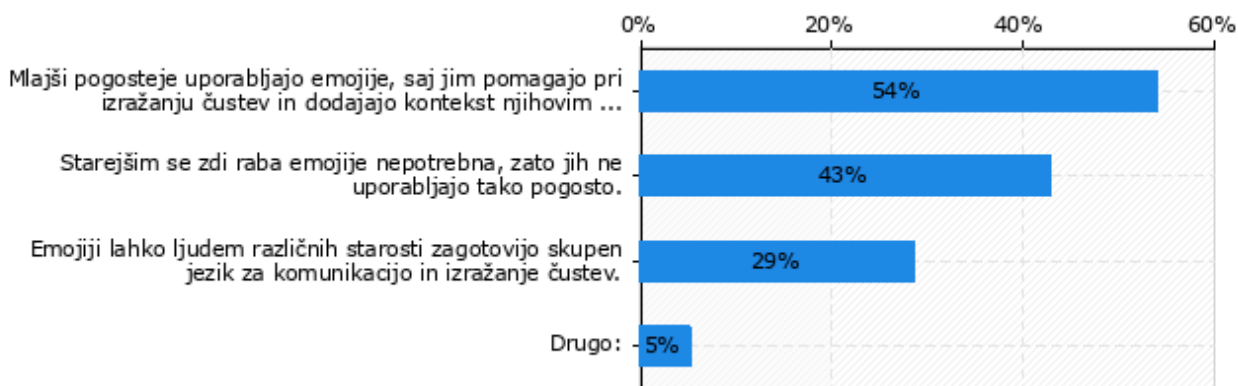
Graf 26: Kako uporaba emojijev vpliva na odnose?

49 % anketirancev meni, da se z emojiji jasneje izrazimo, kar lahko krepi tako dobre kot slabe odnose. Po mnenju 36 % vprašanih mlajši uporabljajo emojije za izkazovanje naklonjenosti, starejši pa le ob posebnih priložnostih. Tretjina anketiranih (30 %) pa meni, da prekomerna ali napačna uporaba povzroča zmedo v komunikaciji. Pod drugo je bil podan tudi odgovor, da si oseba, kateri je bil poslan emoji, lahko ustvari napačno sliko podanih čustev.

Graf 27: Kaj je glavni razlog, da mlajši pogosteje uporabljajo emojije kot starejši?

Več kot polovica vprašanih (57 %) meni, da so emojiji kulturna norma za mlajše ljudi, ki so z njimi odraščali. 35 % anketirancev meni, da starejši pogosto ne poznajo emojijev in jih ne znajo uporabljati, 24 % anketiranih pa pravi, da mlajši nimajo pisnih veščin, da bi svoja čustva izrazili brez emojijev. 4 % vprašanih se strinja, da mlajši pogosteje uporabljajo emojije kot starejši, ker le-ti nimajo dostopa do emojijev na svojih napravah.

Graf 28: Kako starost vpliva na uporabo emojijev?

54 % anketirancev je mnenja, da mlajši pogosteje uporabljajo emojije, saj jim pomagajo pri izražanju čustev. 43 % vprašanih pa meni, da se starejšim zdi njihova uporaba nepotrebna, kar je razlog, da jih ne uporabljajo tako pogosto. 29 % anketirancev se strinja, da emojiji vsem uporabnikov zagotavljajo skupen jezik za komunikacijo in izražanje čustev.

4. RAZPRAVA

Hipoteza 1: Emojiji pozitivno vplivajo na komunikacijo in odnose.

Prvo hipotezo smo preverjali s pomočjo grafov št. 9, 22, 23 in 26. V grafu št. 9 je na vprašanje namena uporabe emojijev 75 % vprašanih odgovorilo, da jih uporabljajo za popestritev komunikacije. Iz grafa št. 22 je razvidno, da emojiji pomagajo pri izražanju čustev (50 %) in da komunikaciji dodajo igriv in lahkoten element (44 %). V grafu št. 23 je razvidno, da je 67 % vprašanih mnenja, da emojiji pomagajo graditi empatijo in razumevanje med ljudmi, 32 % pa jih meni, da emojiji zmanjšajo konflikte in nesporazume v komunikaciji. Pri 26. vprašanju smo preverjali, kako uporaba emojijev vpliva na odnose. Skoraj polovica vprašanih (49 %) se je strinjala, da se z njimi jasneje izražamo, kar lahko okrepi dobre kakor tudi slabe odnose. Na podlagi odgovorov smo hipotezo potrdili.

Hipoteza 2: Emojiji so splošno razumljivi vsem.

Drugo hipotezo smo preverjali s pomočjo grafov št. 12, 13, 14, 15, 16, 17 in 18. Na podlagi grafov 12–17 smo se prepričali, da anketiranci razumejo pomen prikazanih emojijev. Pri grafu št. 16 (sklenjene roke) smo opazili, da se včasih prvotno mišljeni pomen emojija ne sklada z najpogostejšo uporabo. Anketiranci so večinoma odgovorili, da emoji izkazuje hvaležnost (44 %) oziroma prošnjo za pomoč (40 %), kar pomeni, da je ta pomen izpodrinil prvotno mišljenega (»Give me five«/Daj mi pet«). Na podlagi odgovorov smo hipotezo potrdili.

Hipoteza 3: Uporaba emojijev negativno vpliva na jezikovne sposobnosti.

Tretjo hipotezo smo preverjali s pomočjo grafov št. 19 in 20. Pri grafu št. 19 se je 47 % vprašanih strinjalo, da pretirana uporaba emojijev vpliva na zmanjšanje pisnih sposobnosti, 25 % pa jih je menilo, da izboljšujejo jezikovne sposobnosti. Iz grafa št. 20 je razvidno, da se polovica anketirancev (50 %) strinja, da prevelika uporaba emojijev povzroča pomanjkanje natančnosti in jasnosti v pisni komunikaciji, 33 % vprašanih meni, da se ljudje preveč zanašajo na vizualne znake, kar zmanjša njihovo sposobnost razumevanja pisnega jezika. 16 % vseh vprašanih pa je mnenja, da uporaba emojijev ne vpliva na jezikovne sposobnosti. Na podlagi odgovorov smo hipotezo delno potrdili, saj ob pretirani uporabi emojijev le-ti negativno vplivajo na jezikovne sposobnosti.

Hipoteza 4: Uporaba emojijev je pri mlajših ljudeh pogostejša.

Četrto hipotezo smo preverjali s pomočjo grafov št. 27 in 28. Iz grafa št. 27 je razvidno, da se je več kot polovica vprašanih (57 %) strinjala s trditvijo, da so emojiji kulturna norma za mlajše ljudi, ki so z njimi odraščali. 35 % jih meni, da starejši pogosto ne poznajo pomena emojijev, jih ne znajo uporabljati, prav tako pa se jim zdijo nepotrebni.

Pri 28. vprašanju smo prišli do zaključka, da več kot polovica vprašanih, kar 54 %, meni, da mlajši pogosteje uporabljajo emoji, saj jim pomagajo pri izražanju čustev in dodajajo kontekst njihovim sporočilom. 43 % jih meni, da se starejšim zdi raba emoji nepotrebna, zato jih ne uporabljajo tako pogosto. 29 % pa jih je mnenja, da lahko emoji ljudem različnih starosti zagotovijo skupen jezik za komunikacijo in izražanje čustev. Na podlagi odgovorov smo hipotezo potrdili.

5. SKLEPI IN ZAKLJUČEK

V raziskovalni nalogi smo se ukvarjali z vlogo emojijev v komunikaciji. Najprej smo se lotili pregleda literature. Ugotovili smo, da je to precej novo področje in da je možno veliko literature v tujih jezikih najti na spletu. V teoretičnem delu raziskovalne naloge smo pisali o komunikaciji in o vlogi emojijev v digitalnem sporazumevanju. Najprej smo emojije opredelili in opisali, se poglabili v zgodovino, njihovo uporabo, pomen in razumevanje le-teh.

V empiričnem delu smo s pomočjo metode anketiranja preverjali razumevanje najpogostejših emojijev, njihovo rabo glede na starost uporabnikov, zakaj jih ljudje koristijo, prav tako pa smo razmišljali o vplivu emojijev na jezik in na jezikovne sposobnosti. Preverjali smo tudi njihov vpliv na komunikacijo in odnose kot tudi njihove slabosti ob pogosti uporabi.

Pri analizi rezultatov smo bili najbolj pozorni na naše hipoteze in vprašanja, ki smo si jih postavili na začetku. Ugotovili smo, da emojiji pozitivno vplivajo na komunikacijo in odnose. Večina vprašanih se počuti bolje, ko dobi sporočilo z emojijem, njihova uporaba pa pomaga pri izražanju čustev in različnih razpoloženj. Ugotovili smo, da so najpogostejši emojiji, ki izražajo razpoloženje, splošno razumljivi vsem generacijam. Vseeno pa je raziskava pokazala, da se lahko le-ti napačno razlagajo in povzročajo nesporazume, predvsem pri starejših ljudeh. Prav tako je lahko raba emojijev v nekaterih okoliščinah neprimerna.

Izpostavilo se je, da večina anketirancev pogosto uporablja emojije, saj z njimi lažje izrazijo svoja čustva in razpoloženje. Ne glede na to, da emojiji sporočilom dodajo lahkotnost in igriv pridih ter pozitivno vplivajo na komunikacijo, velja prepričanje, da lahko njihova pretirana uporaba vpliva na zmanjšanje razumevanja pisnega jezika in povzroča nejasnosti pri prenosu sporočila.

Glede na rezultate raziskave lahko sklepamo, da emojiji pomagajo graditi empatijo in razumevanje med ljudmi, saj z njimi popestrimo komunikacijo, zmanjšamo nesporazume in jasneje izražamo svoja občutja.

Ugotovili smo, da so emojiji kulturna norma mlajših generacij. Precej starejših uporabnikov nima pametnih telefonov, ne uporabljajo naprav oziroma aplikacij, na katerih bi lahko dostopali do njih, kar pomeni, da emojije ne uporabljajo tako pogosto kot mladi.

Nadaljnje raziskave na tem področji bi lahko preučile, kako emojiji vplivajo na medkulturno komunikacijo, prav tako bi lahko raziskavo razširili na razumevanje emojijev med različnimi generacijami in kulturami. Lažje bi bilo, če bi obstajalo več literature o tej tematiki v slovenskem jeziku, saj bi to prispevalo k boljšemu razumevanju njihove uporabe in vse večji pomembnosti v komunikaciji.

6. VIRI

Stilin, I.: Komunikacijske veščine (interno gradivo). Celje. 2015.

Umičević, Ž. L.: Raba in interpretacija emotikonov med gimnazijci in profesorji: primerjava in analiza (raziskovalna naloga). Celje. 2021.

Are Emojis Creating a New or Old Visual Language for New Generations? A Socio-semiotic Study:

https://www.researchgate.net/publication/331841014_Are_Emojis_Creating_a_New_or_Old_Visual_Language_for_New_Generations_A_Socio-semiotic_Study, dostop 24. 11. 2022.

Kaj je komunikacija:

https://studentski.net/gradivo/vis_srk_meh_pkv_sno_kaj_je_komunikacija_01, dostop 12. 12. 2022.

SSKJ: <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=emoji>, dostop 5. 1. 2023.

Emojipedia: <https://emojipedia.org/stats/>, dostop 10. 1. 2023.

Science Friday: <https://www.sciencefriday.com/articles/the-origin-of-the-word-emoji/>, dostop 10. 2. 2023.

Emojiji, čustvenčki ali celo kaj več?: <https://propiar.com/pblog/emojiji-custvencki-ali-morda-celo-kaj-vec>, dostop 7. 2. 2023.

Pomen emodžijev: <https://sl.veganapati.pt/emoji-faces-meanings>, dostop 7. 2. 2023.

Emotikoni in njihova raba: <https://www.leemeta.si/blog/zanimivosti/vloga-emotikonov-v-jeziku>, dostop 7. 2. 2023.

Facebook: <https://en.wikipedia.org/wiki/Facebook>, dostop 12. 2. 2023.

Twitter: <https://safe.si/nasveti/druzabna-omrezja/twitter>, dostop 15. 2. 2023.

Instagram: <https://en.wikipedia.org/wiki/Instagram>, dostop 20. 2. 2023.

Snapchat: <https://en.wikipedia.org/wiki/Snapchat>, dostop 23. 2. 2023.

How have emojis transformed the ways we communicate?:

<https://bootcamp.uxdesign.cc/how-have-emojis-transformed-the-ways-we-communicate-d559336dec54>, dostop 15. 2. 2023.

7. PRILOGE:

EMOJI IN KOMUNIKACIJA

Gašper, Izabela Ana in Tia pod mentorstvom učitelja Uroša Stilina raziskujemo uporabo emojijev v komunikaciji. Za potrebe raziskovalnega dela vas prosimo, da izpolnite anketni vprašalnik. Reševanje anketnega vprašalnika vam bo vzelo približno 5 min. Vprašalnik je anonimen.

Najlepša hvala za vašo pomoč.

Naslednja stran

Spol

☐ Moški

☐ Ženski

Starost

Ali imaš pametni telefon?

☐ Da

☐ Ne

Prejšnja stran

Naslednja stran

Ali uporabljaš emojije?

- ☐ Da
- ☐ Ne
-

Kje uporabljaš emojije?

Možnih je več odgovorov

- ☐ SMS
- ☐ Viber
- ☐ Gmail
- ☐ Messenger
- ☐ WhatsApp
- ☐ Instagram
- ☐ Snapchat
- ☐ Drugo:
-

Kdo pri vas doma največ uporablja emojije?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Otroci
- ☐ Starši
- ☐ Mož/Žena
- ☐ Stari starši
-

Kdaj se počutiš bolje, ko dobiš sporočilo z emojiji ali brez?

- ☐ Z emojiji
- ☐ Brez emojijev
-

Ali tvoje običajno sporočilo vsebuje vsaj en emoji?

- ☐ Da
- ☐ Ne
-

Prejšnja stran

Naslednja stran

S kakšnim namenom najpogosteje uporabljaš emojije?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Da prihranim čas.
- ☐ Za popestritev komunikacije.
- ☐ Ker jih vsi uporabljajo.

☐ Drugo:

V kateri komunikaciji najpogosteje uporabljaš emojije?

Možnih je več odgovorov

- ☐ S prijatelji
- ☐ Z družino
- ☐ S sošolci/sodelavci
- ☐ Jih ne uporabljam

☐ Drugo:

Ali menite, da mlajši ljudje večkrat uporabljajo emojije kot starejši?

- ☐ Ne
- ☐ Da
- ☐ Ne vem

☐ Drugo:

[Prejšnja stran](#)

[Naslednja stran](#)

Kako razumeš ta emoji?

- ☐ Ta emoji se običajno uporablja za označevanje sreče ali pozitivnosti.
- ☐ Ta emoji se uporablja za izražanje veselja.
- ☐ Ta emoji pomeni, da je nekaj smešno.

☐ Drugo:

Kako razumeš ta emoji?

- ☐ Ne vem, kaj naj si mislim.
- ☐ Zanima me več o določeni temi ali situaciji.
- ☐ Dvomim o resnici tega, kar govoriš.
- ☐ Vzel si bom čas za globok premislek.
- ☐ Drugo:

Kako razumeš ta emoji?

- ☐ "Umiram" od smeha.
- ☐ Jočem zaradi žalosti.
- ☐ Tako sem srečen, da jočem.
- ☐ Drugo:

Kako razumeš ta emoji?

- ☐ Navdušen sem nad tem, kar si pravkar rekel ali naredil.
 - ☐ Občutim veliko čustev naenkrat in skoraj preveč, da bi jih obvladal.
 - ☐ Ne morem verjeti, kar sem pravkar slišal ali videl.
 - ☐ Drugo:
-

Kako razumeš ta emoji?

- ☐ Nekdo izkazuje hvaležnost ali spoštovanje.
 - ☐ Nekdo moli oz. prosi za pomoč.
 - ☐ Dam ti "petko".
 - ☐ Drugo:
-

Kako razumeš ta emoji?

- ☐ Ne poznam odgovora na vprašanje.
 - ☐ Ta tema me ne zanima.
 - ☐ Ne vem, kaj naj naredim in kako naj pomagam.
 - ☐ Drugo:
-

Kako razumeš ta emoji?

- ☐ Moje srce je zlomljeno.
 - ☐ Počutim se izdanega/prizadetega s strani nekoga, za katerega mi je bilo mar.
 - ☐ Žalujem za izgubo nekoga ali nečesa, kar mi je pomembno.
 - ☐ Drugo:
-

[Prejšnja stran](#)

[Naslednja stran](#)

Kako uporaba emoji-jev vpliva na jezik?

- ☐ Emoji-ji lahko v celoti nadomestijo pisni jezik.
- ☐ Pretirana uporaba emoji-jev vpliva na zmanjšanje pisnih sposobnosti.
- ☐ Emoji-ji spodbujajo ustvarjalnost/domišljijo in izboljšajo jezikovne sposobnosti.
- ☐ Drugo:

Ali pretirana uporaba emoji-jev negativno vpliva na jezikovne sposobnosti?

- ☐ Pretirana uporaba emoji-jev lahko privede do pomanjkanja natančnosti in jasnosti v pisni komunikaciji.
- ☐ Prekomerna uporaba emoji-jev lahko povzroči, da se ljudje preveč zanašajo na vizualne znake in zmanjšajo njihovo sposobnost razumevanja pisnega jezika.
- ☐ Pretirana uporaba emoji-jev ne vpliva na jezikovne sposobnosti.
- ☐ Drugo:

Ali menite, da ima pogosta uporaba emoji-jev kakšne slabosti?

- ☐ Ne, dokler še lahko učinkovito komuniciramo.
- ☐ Prevelika uporaba emoji-jev nas lahko odvrne od dejanskega sporočila.
- ☐ Zanašanje na emoji-je povzroči nejasnosti pri prenosu sporočila.
- ☐ Drugo:

[Prejšnja stran](#)

[Naslednja stran](#)

Kako emoji-ji prispevajo k bolj pozitivni komunikaciji in odnosih?

- ☐ Emoji-ji pomagajo ljudem jasneje izraziti čustva in namere.
- ☐ Emoji-ji komunikaciji dodajo igriv ali lahkoten element.
- ☐ Emoji-ji so moteči in lahko povzročijo nesporazume.
- ☐ Drugo:

Na katere posebne načine lahko emoji-ji izboljšajo komunikacijo in odnose?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Emoji-ji pomagajo graditi empatijo in razumevanje med ljudmi.
 - ☐ Emoji-ji zmanjšajo konflikte in nesporazume v komunikaciji.
 - ☐ Emoji-ji so v poslovni komunikaciji nujni.
 - ☐ Drugo:
-

Katere so prednosti in slabosti pogoste uporabe emoji-jev?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Emoji-ji v komunikaciji povečajo izražanje čustev, lahko pa tudi povzročijo nesporazume.
- ☐ Emoji-ji so vedno primerni in izboljšajo komunikacijo v vseh kontekstih.
- ☐ Emoji-ji so nepotrebni in jih ne bi smeli uporabljati.
- ☐ Drugo:

Ali obstajajo morebitne pomanjkljivosti uporabe emoji-jev v komunikaciji in odnosih?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Emoji-ji se lahko napačno razlagajo oz. povzročijo nesporazume.
- ☐ Emoji-ji se lahko v nekaterih okoliščinah obravnavajo kot neprimerni.
- ☐ Emoji-ji lahko ustvarijo odvisnost od vizualnih znakov in neverbalne komunikacije.
- ☐ Drugo:

Kako uporaba emoji-jev vpliva na odnose?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Z emoji-ji se jasneje izražamo, kar lahko okrepi dobre in slabe odnose.
- ☐ Mlajši uporabljajo emoji-je za izkazovanje naklonjenosti, starejši pa le ob posebnih priložnostih (npr. rojstni dan).
- ☐ Prekomerna ali napačna uporaba emoji-jev povzroča zmedo v komunikaciji.
- ☐ Drugo:

Kaj je glavni razlog, da mlajši pogosteje uporabljajo emoji-je kot starejši?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Mlajši nimajo pisnih veščin, da bi svoja čustva izrazili brez emoji-jev.
- ☐ Emoji-ji so kulturna norma za mlajše ljudi, ki so z njimi odraščali.
- ☐ Starejši nimajo dostopa do emoji-jev na svojih napravah.
- ☐ Starejši pogosto ne poznajo pomena emoji-jev oz. jih ne znajo uporabljati.
- ☐ Drugo:

Kako starost vpliva na uporabo emoji-jev?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Mlajši pogosteje uporabljajo emoji-je, saj jim pomagajo pri izražanju čustev in dodajajo kontekst njihovim sporočilom.
- ☐ Starejšim se zdi raba emoji-je nepotrebna, zato jih ne uporabljajo tako pogosto.
- ☐ Emoji-ji lahko ljudem različnih starosti zagotovijo skupen jezik za komunikacijo in izražanje čustev.
- ☐ Drugo:

[Prejšnja stran](#)

[Zadnja stran](#)

Hvala za sodelovanje v anketi!

[Prejšnja stran](#)

[Konec](#)
